

Ribiška družina Bistrica
Soze 15, p.p. 61
6250 Ilirska Bistrica

tel.:(+386) 05 71 45 041, 040 742 471
internet: www.rd-bistrica.si
e-mail: ribiskadruzina.bistrica@siol.net

ZADEVA: Stališče ribiške družine Bistrica v zvezi načrtovane zaježitve potoka Suhorca oz. Padež z namenom izgradnje vodnega zajetja za oskrbo obale s pitno vodo

Ribiška družina Bistrica je na podlagi sklenjene koncesijske pogodbe z republiko Slovenijo izvajalec vseh akcij ribiškega upravljanja na celotnem ilirskobistriškem ribiškem okolišču. V ta okolišč spada celotno porečje reke Reke z vsemi pritoki ter akumulacijski jezeri Mola in Klivnik. Družina je v svoji **več kot 70 letni zgodovini** doživela številne vzpone in padce tako na področju ribiškega upravljanja, naravovarstva, odnosov z lokalnimi prebivalci, lokalno skupnostjo, različnimi organizacijami in podjetji ter dogodki povezanimi z delovanjem ribiške družine same.

Marmorirana postrv
Salmo marmoratus

Ribiška družina Bistrica tako kot ostale ribiške družine v Sloveniji, deluje na bazi prostovoljstva in truda članov, kateri si vse skozi prizadevamo za ohranjanje zdravih populacij ribjih vrst, biotsko raznovrstnost in ne nazadnje izvajanje kvalitetnega in uspešnega ribolova, kateri **združuje in povezuje več kot 150 članov ter številne domače in tuje ribiške goste**. V zadnji letih beležimo tudi konstanten porast števila mladih ribičev in ribičk.

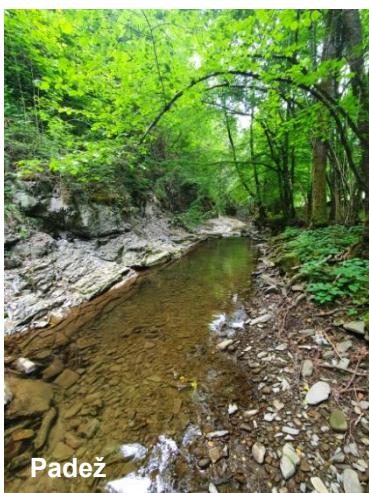
Med pritoke reke Reke, največje Slovenske reke ponikalnice, seveda spadata tudi potoka Padež in njegov pritok Suhorica, ki imata **status gojitvenih potokov z namenom sonaravne vzreje avtohtonih marmoriranih (soških) postrvi**, ki veljajo za ogroženo ribjo vrsto. Zato nas čudi in vznemirja dejstvo, da moramo o načrtovanih posegih in vseh aktivnostih v zvezi z zaježitve Suhorice oz. Padeža izvedeti posredno iz medijev. Še hujše pa se nam zdi, da se o tako velikem projektu "odloča na daljavo", brez vključevanja lokalnih prebivalcev in potrebe po morebitnih njihovih pogledih, dvomih in upravičenih skrbih.

Zaradi svoje lege, biotske pestrosti ter lastnim zbiranjem in obdelavo podatkov lahko trdimo, da sta potoka Padež in Suhorica najbolj biotsko bogata potoka v celotnem porečju, reka Reka pa velja v svojem spodnjem delu za eno najbolj ohranjenih kraških rek ne le v Sloveniji.

Oba potoka namreč veljata za **naravni drstišči praktično vseh domorodnih ribjih vrst in rakov**, kot so marmorirana (soška) postrv, grba (zaščitena vrsta po Naturi 2000), mrenič in rak primorski koščak. Vse te živalske vrste so obenem tudi na rdečem seznamu Pravidnika o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst. Ribe se v porečju reke Reke namreč v veliki meri drstijo v potokih in ne v rečni strugi. Uspešnost drsti v

Grba
Barbus plebejus

potokih pa se nato kaže v številčnosti populacij posameznih ribjih vrst v reki Reki. Razlog za to verjetno tiči v kraški hudourniški naravi reke Reke, ki ob poplavih praktično odplavi vse, kar ne najde zavetja. Posledično uspešno preživijo le vrste, ki svoj zarod odlagajo v potokih od koder se nato odrasle ribe vračajo nazaj v reko in tam živijo do svoje naslednje drsti.

Reka Reka je v svoji moderni zgodovini že doživljala številne okoljske katastrofe. Med najbolj izpostavljenimi so definitivno številni jezovi (več kot dvanajst), ki so jih okoliški prebivalci postavili za koriščenje vodne energije pri mletju žit in obdelavi lesa.

Industrijska onesnaženja v drugi polovici prejšnjega stoletja povezana s praktično vsemi tovarnami na ilirskobistriškem, zaradi česar si je Reka prislužila ime »mrtva reka«. V zadnjih desetletjih pa smo priča razcvetu intenzivnega kmetijstva in živinoreje, ki z gnojenjem, odplakami, odvzemi vode int. bremenita reko vzdolž njenega celotnega toka. Pomembna dejstva sta tu še močan upad glavnega vira vode iz območja Snežniškega pogorja in ne nazadnje podnebne spremembe, ki še dodatno vplivajo na temperaturo vode, poplave in zaloge snega, ki napaja reko v pomladnih in poletnih mesecih. Upamo lahko le, da v prihodnje na Reki ne bomo priča še razcvetu malih hidro elektrarn (MHE).

Iz vsega lahko sklepamo, da **porečje Reke skupaj z njeno pestro floro in favno visi na nitki.** Vsak dodaten poseg oz. tako obsežen kot ga načrtujejo z zajezitvijo Suhorice pa lahko vse skupaj pahne v pogubo. Sami ne verjamemo zagotovolom o obstoju oz. upravljanju vodnih akumulacij brez posledic, saj lahko vidimo in občutimo to že sedaj z obstoječima Mola in Klivnik. V poletnem času bi ta del Reke ostajal brez ključnega pritoka kar bi pomenilo popolno uničenje flore in favne v njej. Iz predvidene akumulacije bi se ob izpustih vode zaradi razpadanja organskih snovi iz rečne struge širil smrad vzdolž Vremske doline vse do ponora v Škocjanske jame. To bi izrazito vplivalo tudi na uničenje te svetovne kulturne dediščine.

Poleg uničenja naravnih drstišč so tu še odpiranje in zapiranje izpustov, nenadne spremembe višine vodne gladine in količine pretoka, temperature, količine raztopljenega kisika, ki lahko v potokih in Reki, ki imajo večino leta skromen pretok povzroči nepopravljive posledice na celotnem živalskem in rastlinskem spektru.

Reka in njeni potoki še tečejo in živijo, **dolžnost in pravica nas ribičev pa je, da jo branimo in ohranjamo.** Naj si gre za svetovno opevano marmorirano postrv ali pa skritega mreniča, čisto in zdravo Reko si zaslužimo vsi.

Tudi mi ne oporekamo pitne vode za obalo oz. Istro, obstajajo pa za naravo oz. okolje bolj ustrezne in dolgoročne rešitve. Zato projektu Vodno zajetje Suhorca oz. Padež **ribiči Ribiške družine Bistrica ostro nasprotujemo!**

Naj zaključimo z mislijo Homero Adrijsa:
»Narava bo brez človeka zlahka preživela, človek brez narave pa nikakor.«

Soze, 10. avgust 2020

UPRAVNI ODBOR RIBIŠKE DRUŽINE BISTRICA